

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku S. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o wysokość emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 czerwca 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do rozpoznania i orzeczenia o kosztach
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 27 czerwca 2014 r. odrzucił apelację S. O., wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd pierwszej instancji zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że do wyliczenia wysokości świadczenia emerytalnego przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 91,86% za okresu dziesięciu lat kalendarzowych wybranych z dwudziestu lat, to jest od 1980 r. do 2007 r.

Sąd drugiej instancji, rozpoznając apelację wnioskodawcy, wskazał na art. 370 i art. 373 k.p.c. Stwierdził, że Sąd pierwszej instancji dokonał zmiany

decyzji na korzyść ubezpieczonego (względem decyzji). W jego ocenie konstrukcja wyroku z dnia 14 listopada 2012 r. świadczy o tym, że odwołanie zostało uwzględnione w całości. Brak jest bowiem rozstrzygnięcia o oddaleniu odwołania w jakiegokolwiek części, a wnioskodawca nie złożył wniosku o uzupełnienie tego wyroku w trybie przewidzianym obowiązującymi przepisami.

Konkluzja ta upoważniła Sąd drugiej instancji do stwierdzenia, że brak jest możliwości zaskarżenia przez wnioskodawcę rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, gdyż wyrok ten nie zawiera rozstrzygnięcia w postaci oddalenia odwołania w części. Brak jest zatem substratu zaskarżenia. Dlatego Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja wnioskodawcy, zmierzająca do podwyższenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury, wniesiona została od nieistniejącego orzeczenia, wobec czego jest niedopuszczalna, a zatem podlega odrzuceniu w myśl art. 370 k.p.c.

Zażalenie wywiódł wnioskodawca, zaskarżył postanowienie w całości zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, to jest art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. przez uznanie, iż apelacja jest niedopuszczalna jako wniesiona od nieistniejącego orzeczenia, gdy w rzeczywistości S. O. zaskarżył niekorzystne dla niego orzeczenie ustalające wskaźnik przeliczenia emerytury w wysokości niższej niż przysługujące. Kierując się zgłoszoną podstawą skarżący domagał się uchylenia postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie oparte zostało na uzasadnionym zarzucie.

Przed przystąpieniem do oceny prawnej, należy wskazać na kilka zdarzeń procesowych. W odwołaniu od decyzji z dnia 27 kwietnia 2009 r., ustalającej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury na poziomie 91,66%, ubezpieczony domagał się zwiększenia świadczenia do 2.000 zł. Wskazał też, że kwestionuje przyjętą przez organ rentowy wysokość zarobków za lata 1968 – 1977 z Z. Wniósł o uwzględnienie wynagrodzenia ze świadectwa pracy z dnia 20 października 1989 r. (gdzie podano średnią płacę w kwocie 135.273 zł). Wymienione postulaty świadczą o tym, że wyrok Sądu pierwszej instancji zaspokoił tylko niewielką część żądań wnioskodawcy. Z nieformalnej apelacji wnioskodawcy wynika, że domagał się on obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru

emerytury przy uwzględnieniu średniego wynagrodzenia z lat 1967-1989 wynoszącego 135.273 zł. Na rozprawie w dniu 21 maja 2016 r. wskazał na wartość przedmiotu sporu (określił go na kwotę 28.800 zł, gdyż jego emerytura powinna wynosić 2.400 zł netto miesięcznie). Uwagi te były potrzebne, aby wykazać, że przedmiot zaskarżenia możliwy jest do uchwycenia.

Przechodząc do oceny zapatrywania prawnego wyrażonego przez Sąd Apelacyjny, należy odwołać się do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 sierpnia 2016 r., III UZP 11/16, LEX nr 2086134. Polega on na przyjęciu, że ubezpieczonemu przysługuje apelacja w sprawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, jeśli sąd pierwszej instancji w części zmienił decyzję organu rentowego i nie oddalił odwołania w pozostałym zakresie (art. 367 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c.). Zastrzec należy, że rozważania zawarte w uchwale mają charakter uniwersalny i dotyczą każdego rodzaju świadczeń z ubezpieczenia społecznego (analogiczne stanowisko w przedmiocie prawa do emerytury wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 22 marca 2016 r., I UZ 40/15, LEX nr 2021223). Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie podziela zawarte tam rozważania, nie ma zatem potrzeby ich szczegółowego przytaczania. Dodać jedynie można, że uchwała stanowiła odpowiedź na istniejącą od dawna rozbieżność widoczną również w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W rezultacie staje się jasne, że Sąd Apelacyjny odrzucając apelację naruszył art. 370 k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c. Dlatego zgodnie z art. 394¹ § 2 i § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

r.g.